

ÅRSBERETNING 1959/60

for

Norsk Skogbruksmuseum, Skogbruk, Jakt og Fiske.

Beretningen omfatter tidsrommet 1.10.1959 - 30.9.1960.

- - - - -

Representanter for følgende organisasjoner og institusjoner
danner museets Representantskap:

Fløtningsforeningene,
Tømmermålingsforeningene,
Skurlastmålingsforeningene,
Direktoratet for statens skoger,
Skogdirektoratet,
Det norske gjensidige Skogbrandforsikringsselskap,
Det norske skogforsøksvesen,
Det norske Skogselskap,
Inspektoratet for ferskvannsfisket,
Norges Skogteknikerforbund,
Norges Skogeierforbund,
Norges Treforedlingsråd,
Norges Trelastforbund,
Norsk Almenningsforbund,
Norsk Forstmannsforening,
Norges Jeger- og Fiskerforbund - sammenslutning av Arbeidernes
Jeger- og Fiskerforbund og Norges Jeger- og Fiskerforbund,
Norsk Skog- og Landarbeiderforbund,
Skogbrukets Arbeidsgiverforening,
Skogbrukets og Skogindustrienes Forskningsforening,
Skogbruksforeningen av 1950,
Viltstyret.

Innvalgte medlemmer (1960 og 1961): Fylkesmann Alf Frydenberg,
Organisasjonssekretær Arnt Stenklev.

Styre

Styremedlem:

Flötningssjef Olav Flotten (1960)
Stortingsmann Chr. L. Holm (1962)
Diplomingeniør Hans Th. Kiær (1961)
Forretningsfører Klaus Kjelsrud
(1962)
Målersjef Erik Krogsrud (1961)
Disponent Leif Lykke (1960)
Skogbruker Magne Midttun (1960)
Disponent Oskar Moripen (1961)
Skogeier, arkitekt Per Mörk (1962)
Disponent Sigmund Stafne^{x)}

Personlig varamann:

Flötningdirektör Kaare Sparby (1960)
Direktör Per Krog (1962)
Skogeier Ole Anker Rasch (1961)
Generalsekretær Knut Rom (1962)
Disponent Erik Aaby (1961)
Fylkesskogsjef Karl Mörkved (1960)
Skogforvalter Torgeir Fryjordet
(1960)
Direktör Ivar Aavatsmark (1961)
Skogeier, o.r.sakfører Mads K.
Strand (1962)
Kommunesekretær Harald Reinertsen^{x)}

Styrets formann:

Skogbruker Magne Midttun

Styrets varaformann:

Forretningsfører Klaus Kjelsrud

Sekretær for Styret og
Representantskapet:

Direktör Wilhelm Matheson

x) Valgt av Glomdalsmuseet.

Tallene i parentes angir det år vedkommende er på valg.

Arbeidsutvalget:

Diplomingeniør Hans Th. Kiær,
Forretningsfører Klaus Kjelsrud,
Skogbruker Magne Midttun,
Skogeier, arkitekt Per Mörk.

Kontrollkomité:

Skogeier Tor Smitt-Amundsen,
Skogeier Asbjörn Löken,
Forstkandidat Tollef Mykleby.

Valgkomité:

Direktör Per Krog,
Direktör Wilhelm Matheson,
Direktör Ivar Aavatsmark.

Revisor: Henry Veen.

Kasserer: Haakon Rønning.

Konservator: Mag. art. Anne Stine Ingstad.

Museets virksomhet og finansiering.

Norsk Skogbruksmuseum, Skogbruk, Jakt og Fiske er et museum for hele landet, og har sin beliggenhet på Prestöya og omliggende terreng i Elverum. Museets formål er å samle, bevare og stille ut gjenstander og bygninger som kan kaste lys over skogbrukets, jaktens og fiskets historie og å legge til rette materiale så vel for vitenskapelig forskning som for praktisk undervisning.

Norsk Skogbruksmuseum ble stiftet i 1954, og norsk skogbruk fikk derved som den siste av vårt lands viktigste næringer sin egen kulturinstitusjon. Det er en anerkjent oppfatning at dette landsomfattende museum dekker et lenge følt savn og at bildet av Norges kulturhistorie ville bli skjevt uten et slikt museum.

Den omlegning som har funnet sted innen hele det norske næringsliv de siste 20 år har ikke vært minst når det gjelder vårt skogbruk. De 6 år som Skogbruksmuseet har vært i virksomhet har lært oss at vi er ute i siste liten. Tradisjoner, redskaper og gjenstander som for få år siden var levende og i utstrakt bruk, er i dag ofte vanskelig å få tak i, og med hver gammel skogsmann som går i graven, blir et vell av verdifulle opplysninger borte. Vi er derfor i tidsnød.

Skogbruksmuseet står overfor mange og store oppgaver. Foruten å samle inn tradisjonsmateriale og gjenstander og vise dem frem, inngår i arbeidsoppgavene studiet av skognæringen, jakt og fiske, skogsarbeidernes kosthold gjennom tidene, bekledning, verktøy og jaktvåpen, fangst- og fiskeredskap, metoder m.m. Representantskap og styre er gått inn for å løse oppgavene i tur og orden. En gjennomføring av dem krever imidlertid dyktige fagfolk og et solid økonomisk grunnlag.

Museet har hele tiden arbeidet under en anstrengt økonomi. Mangelen av konservator har også vært følelig inntil mag. art. Anne Stine Ingstad tiltrådte som museets konservator 20.6.1960.

Styret og representantskapet ser det slik at alle landets distrikter hvor skognæringen betyr noe, bør være med i finansieringen av museets drift og utbygging. Det ble derfor besluttet iverksatt en omfattende finansierings- og vervingskampanje, og henvendelser har vært rettet til skogelæreforeninger, fløtningsforeninger, tømmermålingsforeninger og andre foreninger og institusjoner, banker og enkeltpersoner. Det er naturlig at skognæringen selv må ta det største løft, men man har funnet det naturlig også å rette henvendelser til den

industri som bruker skogens produkter som råstoff med anmodning om å ta aktiv del i reisningen av dette landsomfattende museum.

Skogbruksmuseet har med glede kunnet konstatere den positive innstilling som er kommet til uttrykk gjennom en lang rekke bidrag og likeledes ved at mange firmaer, institusjoner og enkeltpersoner har tegnet seg som livsvarige eller årlig betalende medlemmer. I denne forbindelse bør nevnes at det er av uvurderlig betydning at Finansdepartementet har innvilget skattefrihet for pengebidrag til Skogbruksmuseet fra skogeiere og bedrifter innen skogindustrien. Fortegnelse over bidrag og gaver er gjengitt annet sted i denne beretning.

Utbygging av museumsområdet på Prestøya og innsamling av gjenstander og tradisjonsmateriale.

Utbyggingen av museumsområdet på Prestøya fortsetter etter planen. Foruten de husvær m.m. som her allerede er reist og som er nevnt i tidligere årsberetninger, har museet sikret seg en koje fra Selbu i Sør-Trøndelag og en skogsstall av Østerdalstypen fra Elverum. Fra Sölensjöen har vi fått en rekke gjenstander til verdifull supplering av det materiale museet allerede har herfra. Det arbeides med å sikre museet et kjeld, og går det iorden, vil Sölensjöväret med utstyr bli komplett.

På Prestøya er det i sommerens løp reist en kjøyte fra Drangedal. Drangedal kommune har ytet penger til dette arbeide og herredsskogmester Haakon Danevad, Drangedal har vært kontaktmann i saken. Videre er satt opp en flere hundre år gammel jakt- og fiskebu med båthus fra Foldalstraktene. Skogbruksmuseet har tidligere ervervet en rekke utstyr herfra.

Fra Femundtraktene har museet fått en stor sanling gitt av Henrik Nordviken. Blant de interessante gjenstander nevnes et okseåk brukt i skogsdriften.

Siste sommer ble gjennomført en stor dugnad på Prestøya hvor en rekke interesserte og hjelpsomme skogbrukere fra Elverum deltok. I skogen ble utført tynnings- og rydningshugst under ledelse av fylkesskogmester Strömsöe og store opprydningsarbeider ble utført med liv og lyst. Etterpå var det bål og hyggekveld, i det hele en vellykket dugnad som frister til gjentagelse. Museet er takknemlig for denne verdifulle hjelp.

Ansettelse av konservator.

Inntil konservator Ingstad tiltrådte har det daglige arbeide ved Skogbruksmuseet vært ledet av styrets formann. Ved siden av at museets økonomi er blitt noe bedre, er styret og representantskapet særdeles glad for at det faglige arbeide og øvrige daglige gjøremål ved museet igjen er overtatt av en konservator, til avlastning av de byrder styrets formann har vært pålagt. Det arbeide som ble påbegynt av museets første interesserte og dyktige konservator Skjölsvold blir nu fortsatt på betryggende måte.

Konservatorstillingen ble høsten 1959 avertert ledig og det meldte seg 3 søkere. Søkernes kvalifikasjoner ble bedømt av en fagkomité etter de retningslinjer som gjelder for besettelsen av slike stillinger. Medlemmer av bedømmelseskomiteén har vært dr. Yngvar Hagen, konservator Andreas Ropeid og førstekonservator Thorleif Sjøvold. Styret besluttet enstemmig å følge bedømmelseskomiteéns innstilling og gå til ansettelse av konservator for et begrenset tidsrum. Stillingen vil således bli avertert på nytt innen 1. juli 1961. I stillingen som midlertidig konservator ble som nevnt ansatt mag. art Anne Stine Ingstad for tidsrommet inntil 1. oktober 1961.

Konservatorens arbeide, reiser m.v.

Foruten ivaretagelse av innsamlet materiale, registrering, katalogisering og andre daglige gjøremål ved museet har konservatoren foretatt reiser til Sør- og Nord-Trøndelag, Sölensjøtraktene, Foldal, Gudbrandsdalen, Valdres m.fl. steder. På disse reiser har konservatoren vært i forbindelse med museets mange kontaktmenn. Et resultat av disse reiser er at museet er tilført en lang rekke verdifulle gjenstander og tradisjonsmateriale, se særskilt fortegnelse.

Årbok.

Konservatoren har begynt arbeidet med ny årbok for museet. Det er gitt tilsagn om flere interessante artikler. Årboken beregnes utgitt i løpet av 1961. Det arbeides også med utgivelsen av en mindre publikasjon (brosjyre) om Skogbruksmuseet. Utgivelse av årbøker og publikasjoner vil gjøre Skogbruksmuseet bedre kjent og er et viktig ledd i museets arbeide.

Besøk.

Skogbruksmuseet har i det forløpne driftsår vært flittig besøkt av enkeltpersoner og større selskaper, elever ved skog- og

landbruksskoler, deltagere i Norges Jeger- og Fiskerforbunds årsmöte og utenlandske skogdelegasjoner.

Möter.

I det forløpne driftsår er holdt 1 representantskapsmöte (årsmöte) i Elverum, 4 styremöter, hvorav 2 i Elverum og 2 i Oslo samt 2 möter i Arbeidsutvalget. Representantskapets ordfører har deltatt i alle möter. I forbindelse med styremöter har styret foretatt befaringsreise av museumsområdet og besiktigelse av samlingene m.v.

Vedtektene.

På Skogbruksmuseets 5. ordinære årsmöte (representantskapsmöte) i Elverum 27.11.1959 ble etter et meget inngående forarbeide vedtatt de nu gjeldende vedtekter. Disse er utarbeidet på grunnlag av den organisasjonsform som det tidligere har vært truffet beslutning om å gjennomføre og som har fått anbefaling fra landbruksministeren, skogdirektøren, statsskogsjefen og flere fylkesmenn.

Kontingenter.

I henhold til vedtektenes § 4 besluttet representantskapet å fastsette kontingentene slik inntil videre:

Personlig medlem, årskontingent	kr. 5,-	livsvarig	kr. 100,-
Firmanedlem	"	"	50,-
Institusjoner og foreninger samt landsomfattende foreninger og organisasjoner med mindre enn 2000 medlemmer	betaler en minimumskontingent kr. 100,- pr. år		
Landsomfattende foreninger og organisasjoner med mer enn 2000 medlemmer	betaler en minimumskontingent		
	"	500,-	"

Styret har fullmakt til å dispensere fra disse satser.

Nye medlemmer.

I henhold til vedtektenes § 5 besluttet representantskapet i möte 27.11.1959 enstemmig å innvelge som medlemmer av representantskapet for 2 årsperioden 1960/61 fylkesmann Alf Frydenberg og organisasjonssekretær Arnt Stenklev.

Instruks for kontrollkomiteen.

Representantskapet har 27.11.1959 vedtatt følgende instruks for kontrollkomiteen:

- "1. Kontrollkomiteen gjennomgår under henvisning til vedtektenes § 7 Representantskapets protokoller og styreprotokoller.
2. Kontrollkomiteen kontrollerer - selv eller ved revisor - kassebeholdning, bankinnskudd, verdipapirer og øvrige eiendeler. Komiteen påser at Museets fonds er anbragt overensstemmende med Representantskapets bestemmelser, og at eventuelle objekter er tilstrekkelig forsikret.
3. Kontrollkomiteen gjennomgår det reviderte årsregnskap, revisjonsprotokoll med innberetning, - og gir innstilling om regnskapet til det ordinære representantskapsmøte.
4. Kontrollkomiteen fører protokoll."

Museets økonomi, bidrag og gaver.

Museet har søkt å komme inn på statsbudsjettet, men det har dessverre heller ikke i år lyktes å bli tilgodesett. Det vil fortsatt bli arbeidet for å få statsstøtte.

Resultatet av den finansieringskampanje som har vært drevet i det forløpne år, fremgår av vedlagte oversikt. Skogbruksmuseets styre og representantskap vil gjerne her gi uttrykk for sin takknemlighet for de pengebidrag og gaver som er gitt og for den interesse som derved er vist Skogbruksmuseet og dets landsviktige oppgaver.

Det henvises for øvrig til vedheftede regnskap for museet driftsåret 1.10.1959 - 30.9.1960.